

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПЕДАГОГІКА ТА ПСИХОЛОГІЯ

Галузь знань	12 Інформаційні технології
Шифр та назва спеціальності	125 Кібербезпека та захист інформації
Назва освітньо-професійної програми	Кібербезпека та захист інформації
Рівень вищої освіти	Другого (магістерського) рівня
Факультет	Інформаційних технологій та кібербезпеки
Кафедра	Психології та педагогіки
Статус навчальної дисципліни	ОК-2 ОПП «Кібербезпека та захист інформації»
Форма навчання	Денна

Викладач

Шиліна Наталія Євгенівна
shylinanataliia@gmail.com

Доцент кафедри психології та педагогіки,
Кандидат педагогічних наук, доцент

Загальна інформація про дисципліну

Анотація до дисципліни

Курс призначений для отримання знань про методи дослідження і пізнання психіки, її проявів та властивостей, особливостей формування та розвитку особистості, для оволодіння навиками організації, проведення та оформлення дослідження. Курс дозволить сформувати навички вибору доцільних методів вивчення психологічних феноменів та вміння проводити дослідження та оформлювати їх у науковому вигляді.

	<p>Навчання спрямовано на:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Аналіз сучасних теорій та парадигм у педагогіці та психології з метою розуміння їх впливу на освітню практику. 2. Розгляд інноваційних методик і педагогічних підходів у викладанні та навчанні. 3. Вивчення основних психологічних аспектів розвитку та навчання студентів на рівні вищої освіти. 4. Аналіз питань психологічного супроводу студентів у навчальному процесі, включаючи питання мотивації, саморегуляції та психологічного благополуччя. 5. Розробка педагогічних і психологічних планів і програм для магістрів. 6. Вивчення питань педагогічної етики та професійної відповідальності у вищій освіті. 7. Вивчення досліджень та наукових робіт у сфері педагогіки та психології для подальшого впровадження нових підходів у вищій освіті.
Мета дисципліни	<p>– формування загальнопрофесійної компетентності майбутніх спеціалістів шляхом розвитку теоретичного психолого-педагогічного мислення для наукового осмислення сучасної реальності; формування власної психолого-педагогічної позиції на основі усвідомлення сутнісних характеристик освітнього процесу і осмислення педагогічного досвіду.</p>
Компетентності, формуванню яких сприяє дисципліна	<p>КІ-1. Здатність особи розв’язувати задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері інформаційної безпеки та/або кібербезпеки.</p> <p>КЗ31. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>КЗ2. Здатність проводити дослідження на відповідному рівні.</p> <p>КЗ33. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>КЗ35. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань / видів економічної діяльності).</p> <p>КФ10. Здатність провадити науково-педагогічну діяльність, планувати навчання, контролювати і супроводжувати роботу з персоналом, а також приймати ефективні рішення з питань інформаційної безпеки та/або кібербезпеки.</p>
Результати навчання	<p>РН1. Вільно спілкуватись державною та іноземною мовами, усно і письмово для представлення і обговорення результатів досліджень та інновацій, забезпечення бізнес\операційних процесів та питань професійної діяльності в галузі інформаційної безпеки та/або кібербезпеки.</p> <p>РН17. Мати навички автономного і самостійного навчання у сфері інформаційної безпеки та/або кібербезпеки і дотичних галузей знань, аналізувати власні освітні потреби та об’єктивно оцінювати результати навчання.</p> <p>РН18. Планувати навчання, а також супроводжувати та контролювати роботу з персоналом у напрямку інформаційної безпеки та/або кібербезпеки.</p>
Обсяг дисципліни	<p>Загальний обсяг дисципліни: 3 кредити ЄКТС 90 годин). Для денної форми навчання: лекції – 14 годин, практичні заняття – 8 години, самостійна робота – 70 годин.</p>

Форма підсумкового контролю	Залік
Терміни викладання дисципліни	Дисципліна викладається у 1-му семестрі (1–18 тижні)

Програма дисципліни

Тема 1.	<p>Цілі та завдання психолого-педагогічної підготовки.</p> <p>Психологія і педагогіка як науки. Походження термінів «психологія» та «педагогіка». Предмет вивчення психології і педагогіки, її завдання. Зв'язок з іншими науками гуманітарного та природничо-наукового змісту.</p> <p>Основні галузі психології та педагогіки. Їх специфіка. Методи наукового дослідження.</p> <p>Базові категорії педагогіки: "розвиток", "виховання", "освіта". Розкриття поняття розвитку через виховання. Виховання в широкому й вузькому значенні. Саморозвиток особистості як детермінований закон природного й соціального буття.</p>
Тема 2.	<p>Історія виникнення і розвитку наук. Основні зарубіжні психолого-педагогічні концепції.</p> <p>Історичні етапи розвитку науки. Психологія як наука про душу (антична психологія (Платон, Аристотель), психологія середньовіччя, психологія в епоху Відродження). Психологія як наука про свідомість (XVII – IX ст.). Психологія як наука про поведінку (XX ст.). Психологія як наука про психіку. Основні психологічні школи: структуралізм, функціоналізм, біхевіоризм, фрейдизм, гештальтпсихологія. Розвиток педагогічних ідей. Зародження педагогічної думки у Стародавній Греції. Педагогічні ідеї Середньовіччя. Розвиток педагогічних ідей у епоху Відродження. Педагогічна думка в Новий час. Зародження і розвиток педагогічної думки в Україні</p>
Тема 3.	<p>Особистість. Структура особистості. Розвиток особистості.</p> <p>Поняття особистості. Співвідношення понять «особистість», «індивід» та «індивідуальність».</p> <p>Теорії особистості: психодинамічні (З. Фрейд, Г. Юнг, А. Адлер), гуманістичні (А. Маслоу), соціокультурна (К. Хорні), диспозиційний напрям (Г. Олпорт, Р. Кеттел, Г. Айзенк), Его-психологія (Е. Фромм), когнітивний напрям (Д. Келлі), біхевіоризм..</p> <p>Психологічні характеристики особистості. Структура особистості.</p> <p>Самосвідомість і Я-концепція. Рушійні сили формування і розвитку особистості: біогенетична концепція, соціргенетична концепція, теорія конвергенції.</p> <p>Соціалізація особистості. Три середовища соціалізації особистості: діяльність, спілкування і пізнання. Стадії соціалізації: до трудова, трудова і післятрудова. Здібності, задатки й індивідуальні відмінності людей. Види здібностей: природні і специфічні, загальні і спеціальні, теоретичні і практичні, навчальні і творчі. Рівні розвитку здібностей: обдарованість, геніальність, талант.</p>

Тема 4.	<p>Свідомість і самосвідомість. Поняття «Я-Концепції», шляхи її формування.</p> <p>Самосвідомість і Я-концепція. Рушійні сили формування і розвитку особистості: біогенетична концепція, соціргенетична концепція, теорія конвергенції.</p> <p>Соціалізація особистості. Три середовища соціалізації особистості: діяльність, спілкування і пізнання. Стадії соціалізації: до трудова, трудова і післятрудова. Здібності, задатки й індивідуальні відмінності людей. Види здібностей: природні і специфічні, загальні і спеціальні, теоретичні і практичні, навчальні і творчі. Рівні розвитку здібностей: обдарованість, геніальність, талант.</p>
Тема 5.	<p>Навчання та виховання – шляхи розвитку особистості.</p> <p>Сутність і особливості виховного процесу (чотири ознаки виховання: цілеспрямованість впливу; соціальна спрямованість у вигляді наявності зразка; наявність певної системи виховних впливів; освоєння людиною соціального досвіду й розвиток його особистості й індивідуальності).</p> <p>Виховання як цілісний процес. Закономірності й принципи виховання. Засоби, методи й форми виховання. Виховання й перевиховання. Мета виховання. Основні напрямки виховної роботи.</p>
Тема 6.	<p>Дидактика як наука. Методи та форми навчання у вищій школі.</p> <p>Сутність, основні етапи і функції навчання як елемента педагогічного процесу. Структура та організація процесу навчання</p> <p>Закони, закономірності та принципи навчання Методи навчання та одержання інформації. Репродуктивні та продуктивні методи навчання.</p> <p>Види навчання. Контроль за навчально-пізнавальною діяльністю організації навчання. Організаційні форми процесу навчання. Форми навчання у загальноосвітніх закладах. Форми навчання у вищій школі.</p> <p>Особливості навчально-освітньої діяльності у вищій школі, основні методи навчання (лекція, практичне заняття, семінарське заняття, лабораторне заняття), основні форми навчання.</p>
Тема 7.	<p>Спілкування та міжособистісні стосунки. Педагогічне спілкування.</p> <p>Поняття спілкування як способу передачі інформації від одного суб'єкта до іншого. Сторони спілкування: комунікативна, інтерактивна, перцептивна. Зміст, мета і засоби спілкування. Види спілкування: за змістом (матеріальне, когнітивне, мотиваційне, діяльнісне), за засобами (безпосереднє і опосередковане, пряме і непряме, ділове і особистісне, інструментальне і цільове, вербальне і невербальне).</p> <p>Поняття техніки та прийомів спілкування. Комунікативна компетенція людини. Поняття зворотнього зв'язку. Поняття тактики,</p>

кінестіки, проксемики (зони дистанції у людському спілкуванні: інтимна, особиста, соціальна, публічна). Спілкування як сприйняття людьми один одного. Типи і механізми психологічного впливу.

Поняття та сутність педагогічного спілкування. Сфери педагогічного спілкування. Стель і культура педагогічного спілкування. Стель педагогічного керівництва.

Пізнання педагогом учнів. Причини неправильного сприйняття.

Список рекомендованих джерел

Основна:

1. Шиліна Н.Є. Основи психології. Модуль І. Навчально-методичний посібник для студентів усіх спеціальностей – Одеса: ОНАЗ ім. О.С. Попова, 2007. – 130с.
2. Шиліна Н.Є. Педагогіка. Модуль І. Людина в системі навчально-виховного та освітнього процесу: теорія та практика., Одеса: ОНАЗ ім. О.С. Попова, 2011. – 210с.
3. М'ясоїд П.А. Загальна психологія. – К., 2002
4. Психологія/За ред.. Ю.А. Трофімова. – К., 200

Додаткова:

1. Алексюк А.М. Педагогіка вищої школи. Курс лекцій: модульне навчання. – К.,1989- 218 с.
2. Богданова І.М. Модульний підхід до професійно-педагогічної підготовки вчителя: Монографія. – Одеса: Маяк, 1998. – 284 с.
3. Вишневський О.І., Кобрій О.М., Чепіль М.М. Теоретичні основи педагогіки: Курс лекцій /За ред. Вишневського О.І. – Дрогобич: Відродження, 2001. – 268 с.
4. Волкова Н.П. Педагогіка. – К., 2001. – С. 234 –240.
5. Волкова Н.П. Педагогіка: Посібник для студентів вищих навчальних закладів. – К.: «Академія», 2001 –576 с.
6. Галузинський В.М., Євтух М.Б. Педагогіка: теорія та історія: Навч. пос. – К.: Вища школа, 1995 – 237 с.
7. Лозова В.І., Москаленко П.Г., Троцько Г.В. Педагогіка. Розділ “Дидактика” - К.:ІСДОУ, 1993. – 140 с.
8. Мойсеюк Н.Є. Педагогіка. – К., 1999. – С. 89-108.
9. Педагогіка. Навчальний посібник. – Одеса: ПДПУ ім. К. Д. Ушинського, 2001 – 357 с.
10. Фіцула М.М. Педагогіка. – К., 2000. – С.147-154.
11. Фіцула М.М. Педагогіка.: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів освіти. – К.: “Академія”, 2001. – 528 с.
12. Щербань П.М. Прикладна педагогіка. – К.: Вища шк., 2002. – С.54-55.

Інформаційні ресурси

1. https://www.gumer.info/bibliotek_Buks/Psihol/_Index.php
2. <https://royallib.com/search/>

Інформація про консультації

Щопонеділка у вересні-грудні 2023 року з 14³⁰ до 16⁵⁰ год., ауд. 226 – доц. Шиліна Н.Є.

Загальна схема оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Шкала ЄКТС	Оцінка за національною шкалою		Нарахування балів	Бали нараховуються таким чином:
		для іспиту	для заліку		
90-100	A	Відмінно	зараховано		Оцінювання знань здобувачів вищої освіти здійснюється за 100-бальною шкалою і становить: за поточну успішність (участь у практичних заняттях, виконання практичних завдань та контрольних робіт) – до 60 балів, за результати екзамену – до 40 балів.
82-89	B	Добре			
74-81	C				
64-73	D	Задовільно			
60-63	E				
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання	Не зараховано з можливістю повторного складання		
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	Не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни		

Політика опанування дисципліни

Відвідування: Здобувачі вищої освіти самостійно планують відвідування лекційних занять, що проводяться в межах дисципліни. Присутність на практичних заняттях та контрольних заходах (екзамен/залік) є обов'язковою. При проведенні занять в онлайн режимі, присутність здобувача враховується у разі відкритого вікна.

Дотримання принципів академічної доброчесності: Підготовка усіх завдань, письмових робіт і т. ін., що виконуються в межах дисципліни, здійснюється здобувачем вищої освіти самостійно, на засадах академічної доброчесності. Викладач має право для перевірки робіт застосовувати програму **Unicheck**.

Умови зарахування пропущених занять:

Інші умови: Навчально-методичні матеріали дисципліни розміщені на платформі Moodle.